

הללו את ה' כל גויים

1) שמות פרק יט (ה) ועתה אִם-שָׁמוּעַ תִּשְׁמְעוּ בְקִלִּי וּשְׁמַרְתֶּם אֶת-בְּרִיתִי וְהִלִּיתֶם לִי סִגְלָה מִכְּלֵה־עַמִּים כִּי־לִי כָּל־הָאָרֶץ: (ו) וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי מִמְּלַכַת כְּהַנִּים וְגוֹי קָדוֹשׁ אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבַּר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

2) דברים פרק א (ה) בַּעֲבַר הַיַּרְדֵּן בְּאֶרֶץ מוֹאָב הוֹאִיל מֹשֶׁה בָּאָר אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת לֵאמֹר:

3) רש"י דברים פרק א באר את התורה - א בשבעים לשון פירשה להם:

4) מלכים א פרק ח (מא) וְגַם אֶל־הַנְּכָרִי אֲשֶׁר לֹא־מַעֲמֵךְ יִשְׂרָאֵל הוּא וּבָא מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה לְמַעַן שָׁמֹךְ: (מב) כִּי יִשְׁמְעוּן אֶת־שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְאֶת־יְדֹדְךָ הַחַזְקָה וְזִרְעֶךָ הַנְּטוּיָה וּבָא וְהִתְפַּלֵּל אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה: (מג) אֲתָה תִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מִכּוֹן שִׁבְתֶּךָ וְעַשִּׂיתָ כְּכֹל אֲשֶׁר־יִקְרָא אֵלֶיךָ הַנְּכָרִי לְמַעַן יִדְעוּן כֹּל־עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת־שִׁמְךָ לִירְאָה אֶתְּךָ כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלִדְעַת כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בְּנִיתִי:

5) מלכים א פרק ה (יט) וְהִנְנִי אֹמֵר לְבָנוֹת בְּיַת לְשֵׁם יִקְוֹק אֱלֹהֵי כְּאֲשֶׁר דָּבַר יִקְוֹק אֱלֹדֶד אֲבִל לֵאמֹר בְּנֵךְ אֲשֶׁר אָתָּן תַּחְתִּיךָ עַל־כִּסְאֶךָ הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת לְשָׁמַי: (כ) וְעַתָּה צוּה וְיִכְרַתוּ לִי אֲרָזִים מִן־הַלְּבָנוֹן וְעַבְדֵי יְהוָה עִם־עַבְדֶּיךָ וְשִׁכְר עַבְדֶּיךָ אָתָּן לָךְ כְּכֹל אֲשֶׁר תֹּאמַר כִּיֹּא אֲתָה יִדְעַת כִּי אֵין בְּנוֹ אִישׁ יִדַּע לְכַרַת־עֲצִים כְּצַדִּיקִים: (כא) וְיִהְיֶה כְּשִׁמְעַע חִירָם אֶת־דְּבָרֵי שְׁלֹמֹה וּיִשְׁמַח מְאֹד וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ יִקְוֹק הַיּוֹם אֲשֶׁר נָתַן לְדָוִד בֶּן חָכִים עַל־הַעֲמֵם הַרְבֵּה הַזֶּה:

6) מלכים א פרק יד (ד) וַתֵּרָא מִלְּפַת־שַׁבָּא אֶת כָּל־חֲכֻמַת שְׁלֹמֹה וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה: (ה) וּמֵאֲכָל שְׁלֹחָנוֹ וּמוֹשֵׁב עַבְדָּיו וּמַעֲמַד מִשְׁרָתוֹ מִשְׁרָתָיו וּמִלְּבָשֵׁיהֶם וּמִשְׁקִיו וְעֵלְתוֹ אֲשֶׁר יַעֲלֶה בַּיִת יִקְוֹק וְלֹא־הָיָה בָּה עוֹד רוּחַ: (ו) וַתֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ אָמֵת הִיָּה הַדְּבָר אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּאֶרְצֵי עַל־דְּבָרֶיךָ וְעַל־חֲכֻמָּתֶךָ: (ז) וְלֹא־הָאֵמַנְתִּי לְדְבָרִים עַד אֲשֶׁר־בָּאתִי וַתִּרְאֶינָה עֵינַי וְהִנֵּה לֹא־הִגַּדְתִּי לְחֻצֵי הוֹסַפֶּת חֲכָמָה וְטוֹב אֶל־הַשְּׁמוּעָה אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי: (ח) אֲשֶׁרִי אֲנִשְׂיֶךָ אֲשֶׁרִי עַבְדֶּיךָ אֱלֹהֵי הָעַמִּים לְפָנֶיךָ תִּמְיֵד הַשְּׁמַעִים אֶת־חֲכֻמָּתֶךָ: (ט) יְהִי יִקְוֹק אֱלֹהֵיךָ בְּרוּךְ אֲשֶׁר חִפָּץ בְּךָ לְתַתֶּךָ עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבַת יִקְוֹק אֶת־יִשְׂרָאֵל לְעַלְם וַיִּשְׁמַךְ לְמֶלֶךְ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּצְדָקָה:

7) עזרא פרק א (א) וּבִשְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרְס לְכָלוֹת דְּבַר־יִקְוֹק מִפִּי יְרֻמְיָה הַעִיר יִקְוֹק אֶת־רוּחַ כְּרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרְס וַיַּעֲבֵר־קוֹל בְּכָל־מְלָכוֹתָו וְגַם בְּמִכְתָּב לֵאמֹר: (ב) זֶה אֹמֵר כְּרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרְס כָּל מְמַלְכוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי יִקְוֹק אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהוּא־פָקֵד עָלַי לְבָנוֹת־לִּי בַּיִת־יְרוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה: (ג) מִיִּבְכֶם מִכָּל־עַמּוֹ הִי אֱלֹהֵיו עֲמּוֹ וְיַעַל לִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וְיָבֹן אֶת־בַּיִת יִקְוֹק אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם:

8) תלמוד בבלי מסכת יומא דף סט עמוד א באו והודיעו את שמעון הצדיק... ופגעו זה בזה. כיון שראה לשמעון הצדיק, ירד ממרכבתו והשתחוה לפניו. אמרו לו: מלך גדול כמותך ישתחוה ליהודי זה? אמר להם: דמות דיוקנו של זה מנצחת לפני בבית מלחמתי. - אמר להם: למה באתם? - אמרו: אפשר בית שמתפללים בו עליך ועל מלכותך שלא תחרב יתעוך גויים להחריבו?

9) תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ח עמוד א אוהיינו דאמר רבי חייא בר אמי משמיה דעולא: מיום שחרב בית המקדש אין לו להקדוש ברוך הוא בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה בלבד.

10) משנה מסכת אבות פרק ג[*] הוא היה אומר חביב אדם שנברא בצלם חבה יתירה נודעת לו שנברא בצלם שנאמר (בראשית ט) בצלם אלהים עשה את האדם חביבין ישראל שנקראו בנים למקום חבה יתירה נודעת להם שנקראו בנים למקום שנאמר (דברים י"ד) בנים אתם לה' אלהיכם

11) דברים פרק לב (מב) אֲשָׁפִיר חֲצֵי מַדָּם וְחֶרְבֵי תֹאכַל בְּשָׂר מַדָּם חָלַל וְשָׁבִיחַ מֵרֹאשׁ פְּרָעוֹת אוֹיֵב: (מג) הַרְנִינוּ גוֹיִם עִמּוֹ כִּי דָם עֲבָדוּ יְקוּם וְנָקָם יֵשִׁיב לְצָרְיוֹ וְכִפֹּר אֶדְמָתוֹ עִמּוֹ: פ

12) תהילים פרק קיז (א) הִלְלוּ אֶת יְקֹנֶק כָּל גוֹיִם שִׁבְחוּהוּ כָּל הָאֲמִים: (ב) כִּי גִבֹר עָלֵינוּ חֲסִדוֹ וְאֶמֶת יְקֹנֶק לְעוֹלָם הִלְלוּ יְהוָה:

13) תהילים פרק מז (א) לְמַנְצֵחַ לְבַנְיָקִיחַ מִזְמוֹר: (ב) כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־בָהֶם הַרְיֵעוּ לְאֱלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה: (ג) כִּי־יִקְנֶק עָלֵינוּ נוֹרָא מְלֶכֶד גְּדוֹל עַל־כָּל־הָאָרֶץ:

14) דברים פרק ז (כב) וְנָשַׁל יְקֹנֶק אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵל מִפְּנֵיךָ מֵעַט מְעַט לֹא תוֹכֵל כְּלַתֶּם מִהֵר פְּרִתְרֶבָה עָלֶיךָ חֲתִית הַשָּׂדֶה:

14) Rabbi Sacks "The Story of Stories" (Haggada)

...religious thought has not fully caught up with this development modernity confronted Jews as a series of traumatic onslaughts first the assimilatory demands of European emancipation then the rising tide of racial anti-Semitism then the nightmare of the Holocaust and finally the challenge of forging a new nation in Israel under pressures internal and external that might easily have defeated a less Hardy people distress inhibits prophecy because it makes people turn in on themselves rather than outward to the world and to God

15) Paul Johnson – History of the Jews

No people has ever insisted more firmly than the Jews that history has a purpose and humanity a destiny. At a very early stage of their collective existence they believed they had detected a divine scheme for the human race of which their own society was to be a pilot....The Jewish vision became the prototype for many similar grand designs for humanity both divine and man-made. The Jews therefore stand right at the center of the perennial attempt to give human life the dignity of a purpose.

15) Barbara Tuchman- Bible and sword England and Palestine from the Bronze Age to Balfour

Viewing this this strange and singular history one cannot escape the impression that it must contain some special significance for the history of mankind, that in some way, whether one believes in divine Providence or inscrutable circumstance, the Jews have been singled out to carry the tale of human life.

16) Rabbi Jonathan Sacks Haggada : The Story of Stories

Pesach It is an intensely political festival it is about the central Jewish project constructing a society radically unlike any that had existed before and most that have come into being since it poses a fundamental question can we make on earth is social order based not on transactions power but on respect for the human person

17)Frederick Nietzsche – On the Genealogy of Morality

Has not man's self deprecation, his will to self deprecation been unstoppably on the increase since Copernicus. Gone, alas, is his faith in his dignity, uniqueness, irreplaceableness, in the rank ordering of beings- he has become animal.... man who in his earlier faiths was almost God... seems to have been on a downward path rolling faster and faster away from the center into nothingness, into piercing sensation of his nothingness

18)Rabbi Sacks- Time as a Narrative of Hope

It is fair to say that we have not yet risen to that challenge the Jewish religious imagination still suffering the effects of trauma and dislocation has not yet recovered its poise scope intellectual breath or prophetic depth in the past half century it has produced two few prophets so men and women sufficiently gifted in the arts of listening to time and eternity the particularity of Jewish existence and the universality of human concern to hear in God's word for all time the specific cadences of the word for this time yet this too will come

Epilogue:

1)...the Jews were exemplars and epitomizers of the human condition it presents quote all the inescapable dilemmas of men in heightened and clarified form it seems to be the role of the Jews to focus and dramatize these common experiences of mankind and to turn their particular fate into a universal moral

Paul Johnson, A History of the Jews

2)....the Jews are the most remarkable mission of world history because faced with the question of being or not being the preferred with a perfectly uncanny conviction being at any price themselves counter to those conditions under which a nation was previously able to live they made of themselves in a tooth assist through natural conditions they inverted religion religious worship morality history psychology one after the other in a reparable way into the contradiction of their natural values for precisely this reason the Jews are the most fateful nation in world history

Frederick Nietzsche: The Antichrist

3).... truly unique spectacle is to see and expatriated people who have had neither placed their land for nearly 2000 years if people mingled with foreigners no longer perhaps having a single descendant of the early races scattered people dispersed over the world enslaved persecuted scorned by all nations nonetheless preserving its characteristics its laws its customs its patriotic love of the early social union when all ties with it seem broken they mingled with all the nations and never merge with them, they no longer have leaders and are still a nation they no longer have a homeland and they're always citizens of it open up

Jean Jacques Rousseau (unpublished note)

4) ...the Jews gave us the outside and the inside our outlook and our inner life we can hardly get up in the morning or cross the street without being Jewish we dream Jewish dreams and hope Jewish hopes most of our best words in fact new adventure surprise unique individual person vocation time history future freedom progress spirit faith hope justice are the gifts of the Jews

Thomas Cahill - The Gifts of the Jews